

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 30. oktober 2009
(OR. en)**

15265/09

CONCL 3

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: delegacije

Zadeva: **EVROPSKI SVET V BRUSLJU
29. in 30. OKTOBER 2009**

SKLEPI PREDSEDSTVA

V prilogi vam pošiljamo sklepe predsedstva z zasedanja Evropskega sveta v Bruslju (29. in 30. oktober 2009).

Evropski svet poudarja, da je Uniji treba nemudoma zagotoviti jasno razumevanje njene institucionalne ureditve, da bi lahko učinkovito delovala, zato z zanimanjem pričakuje hiter zaključek ratifikacijskega procesa, da bi Pogodba začela veljati do konca leta. Evropski svet je določil stališče EU do konference o podnebnih spremembah v Kopenhagenu, tako da bo EU lahko odigrala konstruktivno vlogo v končni fazi pogajanj, zlasti glede ključnih vprašanj, kot so financiranje, prenos tehnologije, prilagajanje, blažitev in dobro upravljanje. Evropski svet se je seznanil z ekonomskimi in finančnimi razmerami ter razmerami v zvezi z zaposlovanjem, zlasti pa je poudaril, da je treba pripraviti usklajeno strategijo izhoda iz široko zastavljenih politik spodbud, ko bo oživitev gospodarstva gotova. Sprejel je strategijo EU za območje Baltskega morja, ki predstavlja celosten okvir za reševanje skupnih izzivov. Seznanil se je z napredkom pri izvajanju ukrepov v zvezi z nezakonitim priseljevanjem in pozval k nadaljnjim prizadevanjem, zlasti za izboljšanje načina delovanja agencije FRONTEX. Evropski svet je obravnaval tudi razmere v Afganistanu in Pakistanu.

o
o o

Pred zasedanjem Evropskega sveta je imel predsednik Evropskega parlamenta Jerzy Buzek uvodno predstavitev, nato je sledila izmenjava mnenj.

o
o o

I. Institucionalna vprašanja

1. Evropski svet pozdravlja dejstvo, da so Nemčija, Irska in Poljska ratificirale Lizbonsko pogodbo, kar pomeni, da so jo doslej potrdili državljani ali parlamenti vseh 27 držav članic.

2. Evropski svet opozarja, da bo Lizbonska pogodba začela veljati šele, ko jo bo v skladu s svojimi ustavnimi pravili ratificiralo vseh 27 držav članic. Ponovno poudarja, da se zavzema za to, da bi Pogodba začela veljati leta 2009 in bo tako v prihodnosti lahko učinkovala v vse polnejšem obsegu.

Na podlagi tega in ob upoštevanju stališča Češke so se voditelji držav ali vlad dogovorili, da bodo ob sklenitvi naslednje pristopne pogodbe in skladno s svojimi ustavnimi zahtevami k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije priložili protokol (v Prilogi I).

V zvezi s tem ter ob upoštevanju pravne veljavnosti Lizbonske pogodbe in njene povezave s pravnimi sistemi držav članic Evropski svet potrjuje naslednje:

- a) v Lizbonski pogodbi je določeno, da *"države članice ohranijo vse pristojnosti, ki niso s Pogodbama dodeljene Uniji"* (člen 5(2) PEU);
 - b) Listina *"se uporablja[jo] za institucije, organe, urade in agencije Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice pa samo, ko izvajajo pravo Unije"* (člen 51(1) Listine).
3. Evropski svet je seznanjen s pripravami na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe (dok. 14928/09). Potrjuje poročilo predsedstva o smernicah za Evropsko službo za zunanjepolitično delovanje (dok. 14930/09) in poziva prihodnjega visokega predstavnika, naj čim prej po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe da predlog o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanjepolitično delovanje, da ga bo Svet lahko sprejel najpozneje do konca aprila 2010. V tej zvezi tudi ugotavlja, da mora Evropska unija, kot je poudarjeno v evropski varnostni strategiji, v vlogi globalnega akterja postati sposobnejša ter ravnati bolj usklajeno in strateško, tudi v odnosih s strateškimi partnerji, v svojem sosedstvu in na konfliktnih območjih.

II. Podnebne spremembe

4. Podnebje se spreminja hitreje, kot je bilo pričakovati, in tveganja, ki jih to predstavlja, so že vidna. Soočamo se z obsežnim taljenjem ledu in dvigovanjem morske gladine po svetu, poplave, suše in vročinski valovi pa postajajo vse hujši in dolgotrajnejši.
5. Do konference v Kopenhagenu je samo še nekaj tednov in Evropska unija je bolj kot kdaj koli prej povsem odločena, da bo pripomogla k sprejetju globalnega, ambicioznega in celostnega sporazuma ter da bo pri tem imela ključno vlogo. Vse strani, vključene v pogajanja, morajo dati procesu nov zagon, pogajanja pa je treba pospešiti.
6. Sporazum iz Kopenhagna mora vključevati določbe o cilju 2 °C, ambiciozne zaveze razvitih držav o zmanjšanju emisij, ustrezne blažilne ukrepe držav v razvoju, prilagajanje, tehnologijo in dogovor o financiranju, kot je navedeno v nadaljevanju. Evropski svet poudarja, da je za obdobje po 1. januarju 2013 treba doseči pravno zavezujoč sporazum, ki bo temeljil na Kjotskem protokolu in vključeval vse njegove bistvene elemente. Evropski svet poleg tega priznava, da bi morale vse države nemudoma ukrepati, tudi tiste, ki jih sedanji Kjotski protokol ne zavezuje.
7. Evropski svet poziva vse strani, naj sprejmejo cilj 2 °C ter se dogovorijo o najmanj 50-odstotnem zmanjšanju globalnih emisij do leta 2050 glede na raven iz leta 1990, v okviru tega zmanjšanja pa bi razvite države do takrat morale svoje skupne emisije zmanjšati za najmanj 80–95 %; ti cilji bi morali biti obenem spodbuda pa tudi merilo za oblikovanje srednjeročnih ciljev, ki bi jih bilo treba redno znanstveno pregledovati. V zvezi s potrebnim zmanjšanjem, ki ga je za razvite države kot skupino določil Medvladni forum o podnebnih spremembah (IPCC), Evropski svet podpira cilj EU, da se emisije do leta 2050 zmanjšajo za 80–95 % glede na raven iz leta 1990.

8. Evropska unija je vodilna pri prizadevanjih v boju proti podnebnim spremembam. Zavezana je, da bo sprejela odločitev, da do leta 2020 zmanjša emisije za 30 % v primerjavi z ravno iz leta 1990, kar je njena pogojna ponudba za globalni in celovit sporazum za obdobje po letu 2012, če se tudi druge razvite države zavežejo k primerljivemu zmanjšanju emisij in če države v razvoju prispevajo skladno s svojimi odgovornostmi in zmogljivostmi.
9. Samó ukrepanje Evropske unije ne bo zadostovalo. Ambiciozen in celosten sporazum je mogoče doseči le, če k procesu prispevajo vse strani. Tudi druge razvite države bi morale prevzeti vodilno vlogo in se zavezati k daljnosežnemu zmanjšanju emisij ter preseči svoje sedanje zaveze. Države v razvoju, zlasti gospodarsko naprednejše države, bi se morale zavezati, da bodo sprejele ustrezne blažilne ukrepe, ki bodo odražali njihove skupne, čeprav različne odgovornosti in zmogljivosti. Evropski svet poudarja, da je v vseh državah treba meriti in preverjati rezultate blažilnih ukrepov ter o njih poročati.
10. Prilagajanje je nujen vidik, ki mora biti v sporazumu iz Kopenhagna celovito obravnavan. Evropski svet opozarja na predlog, da se s tem sporazumom vzpostavi tudi okvir ukrepanja za prilagoditev. Poudarja, da je treba do leta 2012 in kasneje povečevati pomoč za prilagajanje v državah v razvoju, s poudarkom na tistih državah in regijah, ki jih posledice podnebnih sprememb še prav posebej ogrožajo.
11. Evropski svet poudarja, da je treba ustvarjati spodbude, s katerimi bi zasebni sektor vključili v tehnološko sodelovanje. Treba je znatno okrepiti raziskave in razvoj, zastaviti globalne tehnološke cilje ter širiti varne in trajnostne tehnologije.

12. Dogovor o financiranju bo ključni sestavni del sporazuma v Kopenhagenu. Potrebno je postopno, vendar znatno povečanje dodatnih javnih in zasebnih finančnih tokov, da bi državam v razvoju pomagali pri izvajanju ambicioznih strategij za blažitev in prilagajanje.
13. EU je pripravljena prevzeti svoj delež svetovnih prizadevanj; zastavila si bo ambiciozen cilj blažitve, dopuščala izravnave in tudi sama poskrbela za javno podporo. Evropski svet potrjuje oceno Komisije, da naj bi skupni neto povečani stroški blažitve in prilagajanja v državah v razvoju do leta 2020 lahko znašali približno 100 milijard EUR letno, ki naj bi jih s skupnimi močmi krile te države same, mednarodni trg ogljika in mednarodno javno financiranje.
14. Celotna potrebna mednarodna javna podpora do leta 2020 naj bi znašala od 22 do 50 milijard EUR letno, če bo breme na svetovni ravni pravično porazdeljeno v skladu z delitvenim ključem, o katerem se bodo dogovorile pogodbenice, in bo vzpostavljena ureditev upravljanja ter se bodo začeli izvajati specifični blažilni ukrepi in ambiciozne nizkoogljične razvojne strategije/načrti nizkoogljične rasti. Ta znesek bi lahko natančneje določili v okviru vrha v Kopenhagenu.
15. Treba je oblikovati učinkovit institucionalni okvir za upravljanje, še preden se sredstva začnejo izplačevati. Evropski svet podpira ustanovitev foruma/organa na visoki ravni, ki bi bil vzpostavljen pod vodstvom UNFCCC, da bi med drugim imeli pregled nad mednarodnimi viri za financiranje obvladovanja podnebnih sprememb v državah v razvoju.
16. Vse države, razen najmanj razvitih, bi morale k mednarodnemu javnemu financiranju prispevati po splošnem, globalnem delitvenem ključu, ki bi temeljil na ravni emisij in stopnji BDP ter odražal tako odgovornost za globalne emisije glede kot tudi plačilno sposobnost, pri čemer bi posebno težo imele ravni emisij. Delež ravni emisij bi se moral postopoma povečati, da bi bilo omogočeno prilagajanje gospodarstva. EU in njene države članice so pripravljene nase prevzeti tako nastali delež iz skupnega mednarodnega javnega financiranja.

17. Evropski svet poudarja, da je treba za celovit, uravnotežen in daljnosežen sporazum v Kopenhagenu čimprej pridobiti mednarodno javno podporo. S tem bi se pripravili na učinkovito in uspešno srednje- in dolgoročno ukrepanje ter nemudoma začeli izvajati ambiciozne ukrepe, poseben poudarek pa bi bil na najmanj razvitih državah. Evropski svet je seznanjen z oceno Komisije, da bo za prva tri leta po sklenitvi ambicioznega sporazuma v Kopenhagenu za financiranje potrebnih skupno 5 do 7 milijard EUR letno, in poudarja, da bo znesek določen na podlagi izida konference v Kopenhagenu. V zvezi s tem so EU in njene države članice pripravljene prevzeti pravičen del stroškov. Evropski svet poudarja, da bo ta prispevek pogojen s primerljivimi prizadevanji drugih ključnih akterjev.
18. Evropski svet ugotavlja, da bo v trenutnem ciljnem obdobju v okviru Kjotskega protokola verjetno ostalo neizkoriščenih precej enot dodeljenih količin. To vprašanje je treba obravnavati nediskriminatorno, tj. evropske in neevropske države se obravnavajo enakopravno, tako da pri ravnanju s presežkom enot dodeljenih količin ne bi vplivali na okoljsko neoporečnost sporazuma iz Kopenhagna.
19. Zasebno financiranje bodo spodbudili razvoj širokega in likvidnega trga ogljika, ki bo temeljil na zanesljivih sistemih omejevanja emisij in trgovanja z njimi v državah v razvoju, reformiran mehanizem čistega razvoja ter mehanizmi sektorskega kreditiranja in trgovanja za ukrepanje v državah v razvoju.
20. Evropski svet poudarja vlogo blažilnih ukrepov za rabo zemljišč, spremembo njihove namembnosti in gozdarsko dejavnost, zlasti z ustvarjanjem spodbud za zmanjšanje krčenja in degradacije gozdov ter za trajnostno gospodarjenje z gozdovi v državah v razvoju. Vzpostaviti bi bilo treba mehanizem, osnovan na uspešnosti, ki bi upošteval preverjeno zmanjšanje emisij.

21. Opozarja, da je tveganje selitve virov CO₂ analizirano in preučeno v novi direktivi o sistemu trgovanja z emisijami (ETS) (direktiva 2009/29/ES), zato je mogoče sklepati, da bodo morebitni ustrezni ukrepi sprejeti ob upoštevanju mednarodnih pravil o trgovanju ter glede na rezultat mednarodnih pogajanj in obseg njihovega vpliva na zmanjšanje svetovnih emisij toplogrednih plinov, ne da bi bila hkrati ogrožena okoljska neoporečnost politik EU. To vprašanje bi lahko še vedno najboljše uredili z ambicioznim mednarodnim sporazumom.
22. Evropski svet je seznanjen z osnutkom odločbe Komisije, v kateri je seznam sektorjev in delov sektorjev, za katere velja, da so glede na merila v novi direktivi o ETS (direktiva 2009/29/ES) izpostavljeni visokemu tveganju selitve virov CO₂. Ugotavlja, da se lahko seznamu na podlagi novih informacij doda sektor ali del sektorja, če ta izpolnjuje ustrezna merila. Seznam bo ponovno preučen ob upoštevanju izida mednarodnih pogajanj o podnebnih spremembah.
23. Vse mednarodne pogodbenice bi se morale pri financiranju obvladovanja podnebnih sprememb zavezati, da to financiranje ne bo upočasnilo ali ogrozilo boja proti revščini in nadaljnjega napredka pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja. Inovativno financiranje lahko prispeva k zagotavljanju predvidljivih tokov financiranja za trajnostni razvoj, zlasti v najrevnejše in najbolj izpostavljene države.
24. Evropski svet potrjuje sklepe Sveta z dne 21. oktobra 2009 (dok. 14790/09), ki skupaj s temi sklepi Evropskega sveta in priloženimi smernicami dajejo Uniji dobro pogajalsko izhodišče. Evropska unija bo tako lahko odigrala konstruktivno vlogo v končni fazi pogajalskega procesa, zlasti glede ključnih vprašanj, kot so financiranje, prenos tehnologije, prilagajanje, blažitev in dobro upravljanje.
25. Evropski svet poziva predsedstvo, naj ustrezno ukrepa, da bo ohranilo dobro pogajalsko izhodišče v celotnem pogajalskem procesu; Evropski svet bo obenem na decembrskem zasedanju ponovno preučil stanje, da bi glede na začetne faze konference v Kopenhagnu sprejel morebitne potrebne ukrepe.

III. Ekonomске in finančne razmere ter zaposlovanje

26. Močan upad evropske gospodarske dejavnosti se umirja, saj so razmere na finančnih trgih spet stabilne, zaupanje pa znova narašča. Vendar pa se s tem ne smemo zadovoljiti, predvsem zaradi vse večje stopnje brezposelnosti. Zаметke oživitve gospodarstva je treba skrbno spremljati ter vztrajno izvajati podporne politike, dokler gospodarstvo resnično ne bo znova v vzponu.
27. Hkrati je zaradi utemeljitev pričakovanj in okrepitve zaupanja treba pripraviti usklajeno strategijo izhoda iz široko zastavljenih politik spodbud v okviru izvajanja Pakta za stabilnost in rast, ko bo oživitev gospodarstva gotova. V skladu s točko 23 naj Komisija preuči inovativno financiranje na svetovni ravni. Evropski svet potrjuje sklepe Sveta z dne 20. oktobra 2009 ter poziva Svet in Komisijo, naj si še naprej prizadevata za oblikovanje izhodnih strategij in o napredku poročata Evropskemu svetu na zasedanju decembra 2009.
28. Evropski svet z zanimanjem pričakuje ukrepe, potrebne za zagotovitev zanesljive in trajnostne oživitve gospodarstva. Strinja se s potrebo po usklajenem ukrepanju, tako v Evropi kot na mednarodni ravni, da se v prihodnosti ustvarijo novi viri rasti in višja stopnja zaposlenosti. Poudarja pomen reform za okrepitev notranjega trga, zagotavljanje vlaganj v industrijo in ustvarjanje delovnih mest prihodnosti, spodbujanje obsežnejše trgovine in krepitev finančnega sektorja. Evropski svet z zanimanjem pričakuje razpravo o novi evropski strategiji za delovna mesta in rast v okviru naslednjega pregleda Lizbonske strategije.

29. Ker je mogoče pričakovati, da se bodo razmere na področju zaposlovanja še poslabšale, je potrebna stalna politična zavezanost dejavnim politikam trga dela. Treba je sprejeti ukrepe za podporo povezavi s trgom dela in preprečiti, da bi visoke stopnje brezposelnosti postale trajne, ter tako zagotoviti visoko stopnjo zaposlenosti in dolgoročno vzdržne javne finance. Udeležba na trgu dela je predpogoj za gospodarsko rast, za družbeno in gospodarsko dobrobit posameznikov in za bolj socialno povezano Evropo. V tej zvezi je treba spodbujati tudi politike za dejavno socialno vključevanje in socialno varstvo. Evropska unija lahko prispeva k tem prizadevanjem s spodbujanjem sodelovanja, usklajevanja in vzajemnega učenja.
30. Evropski svet opozarja na svoje sklepe iz junija 2009 o krepitvi nadzornega okvira v EU in ugotavlja, da je bilo na seji Sveta 20. oktobra 2009 doseženo široko soglasje o dveh zakonodajnih predlogih (osnutek uredbe in sklepa Sveta) o ustanovitvi evropskega organa za sistemska tveganja za makrobonitetni nadzor. Evropski svet poziva predsedstvo, naj takoj začne postopek za sprejetje osnutka uredbe in sklepa z Evropskim parlamentom. Evropski svet se zaveda do sedaj doseženega napredka in ponovno poudarja, da je treba hitro nadaljevati delo v zvezi z ustanovitvijo evropskih nadzornih organov za mikrobonitetni nadzor in sprejeti splošen pristop glede teh predlogov. Evropski svet po nadaljnjem političnem premisleku poziva Svet, naj do decembra 2009 doseže soglasje o celotnem svežnju ukrepov za vzpostavitev nove nadzorne strukture v EU. O tej zadevi bo Evropski svet razpravljal na naslednjem zasedanju.
31. Evropski svet poziva k hitremu napredku na področju krepitve regulativnega okvira za preprečevanje, obvladovanje in reševanje finančnih kriz ter na področju oblikovanja celovitega okvira za tesnejše politično usklajevanje glede finančne stabilnosti za vso EU v skladu z načrtom, o katerem se je Svet dogovoril 20. oktobra 2009.

32. V zvezi s tem Evropski svet pozdravlja izid srečanja G20 v Pittsburghu, zlasti kar zadeva pripravo okvira za močno, trajnostno in uravnoteženo rast, in stalna prizadevanja glede listine za trajnostno gospodarsko dejavnost (*Charter for Sustainable Economic Activity*). Prav tako pozitivno ocenjuje zaveze o sprejetju ukrepov za krepitev mednarodnega finančnega nadzornega in regulativnega sistema, vključno z reformo mednarodnih standardov za nagrajevanje in doseganjem enotnega sklopa visokokakovostnih globalnih računovodskih standardov. Evropski svet poudarja, da bosta MDS in G20 v zvezi z okvirom za zanesljivo, trajnostno in uravnoteženo rast morala v celoti upoštevati institucionalno ureditev gospodarske politike Evropske unije in evroobmočja kot celote. Svet in Komisijo poziva, naj zagotovita, da se bo Evropska unija temeljito pripravila na prihodnja srečanja G20.
33. Evropski svet pozdravlja napredek, ki je bil od lanskega januarja dosežen na področju energetskih infrastruktur in povezav ter kriznih mehanizmov, kakor je navedeno v poročilu predsedstva (dok. 13068/2/09). Zadevne akterje poziva, naj nujno izvedejo nadaljnje ukrepe iz navedenega poročila, zlasti v zvezi z osnutkom uredbe o zanesljivosti oskrbe s plinom, ki bi jo bilo treba sprejeti čimprej.
34. Evropski svet pozitivno ocenjuje pobude Komisije za stabilizacijo evropskega trga mleka, ki so odziv na sklepe Evropskega sveta iz junija 2009. Seznanjen je s tozadevnim predlogom Komisije o blažitvi najbolj perečih likvidnostnih problemov v tem sektorju, in sicer z izplačilom 280 milijonov EUR iz proračuna za leto 2010. Evropski svet spodbuja Svet, naj se tudi v prihodnje odziva na izzive, s katerimi se sooča ta sektor. Ugotavlja, da je Komisija ustanovila skupino na visoki ravni, ki ima pomembno nalogo, da razpravlja o srednje- in dolgoročnih perspektivah.

IV. Strategija EU za regijo Baltskega morja

35. Evropski svet sprejema strategijo EU za regijo Baltskega morja in potrjuje zadevne sklepe Sveta (dok. 13744/09). Strategija predstavlja celosten okvir za reševanje skupnih izzivov, tj. nujnih okoljskih izzivov, povezanih z Baltskim morjem, in prispeva h gospodarskemu uspehu regije, njene socialne in ozemeljske kohezije ter konkurenčnosti EU.
36. Evropski svet poziva vse zadevne akterje, naj hitro ukrepajo in zagotovijo dosledno izvajanje strategije, ki bi lahko bila primer makroregionalne strategije. Komisijo poziva, naj Svetu do junija 2011 pripravi poročilo o napredku.

V. Priseljevanje in azil

37. Evropski svet pozdravlja napredek na področju izvajanja ukrepov glede nezakonitih migracij v Sredozemlju, ki jih je določil na junijskem zasedanju. Bistvenega pomena je evropski odziv, ki ga zaznamujeta odločnost, solidarnost in deljena odgovornost v skladu z evropskim paktom o priseljevanju in azilu ter globalnim pristopom k vprašanju migracij. Poziva k nadaljnjemu usklajenemu ukrepanju, da bi se na ta izziv odzvali celovito in preprečili ponovne tragedije na morju.
38. Evropski svet je seznanjen z začetkom prostovoljnega pilotnega projekta za premeščanje upravičencev do mednarodne zaščite, ki so na Malti, in tudi druge države članice poziva, naj sodelujejo pri tem projektu. Seznanjen je se tudi z znatnim napredkom pri vzpostavitvi evropskega urada za podporo azilu in poziva k dogovoru do konca leta 2009. Nadalje se seznanja s trenutnimi prizadevanji za izboljšanje načina delovanja agencije FRONTEX. Pozdravlja začetek poglobljenega dialoga s Turčijo o migracijah in poziva k hitremu sprejetju konkretnih ukrepov, zlasti kar zadeva ponovni sprejem in nadzor meje v skladu s svojimi sklepi iz junija 2009.

39. Široka, v prihodnost usmerjena in celovita migracijska politika EU, usklajena z mednarodnim pravom, je podlaga za trajnostne srednjeročne in dolgoročne ukrepe upravljanja migracij, kar bo razvidno iz večletnega stockholmskega programa, ki naj bi bil sprejet decembra.
40. Evropski svet zato:
- poziva k dodatnim prizadevanjem za sprejetje, izvajanje in oceno instrumentov na področju uresničevanja skupnega evropskega azilnega sistema in obravnavi vprašanja notranjih, sekundarnih migracij ter opozarja na potrebo po vidni in učinkoviti solidarnosti z državami članicami, ki so še posebej obremenjene;
 - poziva k izboljšanju načina operativnih zmogljivosti agencije FRONTEX ter napredku pri njenem razvoju ter poziva Komisijo, naj v začetku leta 2010 predstavi ustrezne predloge; Takšno izboljšanje bi lahko temeljilo na naslednjih elementih:
 - i) priprava jasnih skupnih postopkov delovanja, ki vključujejo jasna pravila delovanja v skupnih operacijah na morju, pri čemer je treba ustrezno poskrbeti za zaščito ljudi v stiski, ki potujejo v t. i. mešanih tokovih, v skladu z mednarodnim pravom;
 - ii) intenzivnejše operativno sodelovanje med agencijo FRONTEX ter državami izvora in tranzitnimi državami;
 - iii) preučitev možnosti rednega zakupa skupnih letov za vračanje, financiranega iz sredstev agencije FRONTEX;
 - poziva Komisijo in države članice, naj pospešijo izvajanje globalnega pristopa EU k vprašanju migracij, s poudarkom na njegovi strateški in učinkoviti uporabi, vključno z regionalnimi programi zaščite. V tem smislu bo bistvenega pomena zagotoviti učinkovito uporabo vseh zadevnih sedanjih finančnih instrumentov;
 - poziva predsedstvo in Komisijo, naj pospešita dialog z Libijo o upravljanju migracij in odzivanju na nezakonito priseljevanje, vključno s sodelovanjem na morju, nadzoru meje in ponovnem sprejemu;
 - poudarja, da so sporazumi o ponovnem sprejemu pomembno sredstvo v boju proti nezakonitemu priseljevanju.

VI. Zunanji odnosi

41. Evropski svet potrjuje sklepe seje Sveta z dne 27. oktobra o Afganistanu in Pakistanu ter pozdravlja sprejetje načrta za odločnejše ukrepe EU v regiji. Akcijski načrt bo okrepil civilne zmogljivosti državnih institucij v Afganistanu in Pakistanu. Evropska unija je zdaj močnejša pri odzivanju na izzive, s katerimi se sooča regija.
42. EU pozdravlja prizadevanja volilnih institucij v Afganistanu, da bi volilni postopek ohranil verodostojnost. Evropski svet poudarja, da mora biti drugi krog predsedniških volitev verodostojen, vključujoč in varen ter odražati voljo afganistanskih državljanov. Evropski svet je prepričan, da bodo Združeni narodi uspešno usklajevali prizadevanja mednarodne skupnosti v Afganistanu.
43. Evropski svet je zaskrbljen zaradi vse slabših varnostnih razmer v Pakistanu in podpira pakistansko vlado v njenih prizadevanjih pri vzpostavljanju nadzora v vseh delih države. Evropska unija je pripravljena pomagati prizadetemu prebivalstvu.

**PROTOKOL O UPORABI
LISTINE O TEMELJNIH PRAVICAH EVROPSKE UNIJE
NA ČEŠKEM**

Voditelji držav ali vlad 27 držav članic Evropske unije so se ob upoštevanju želje, ki jo je izrazila Češka,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta

dogovorili o naslednjem protokolu:

Člen 1

Protokol št. 30 o uporabi Listine o temeljnih pravicah Evropske unije na Poljskem in v Združenem kraljestvu se uporablja tudi za Češko.

Člen 2

Naslov, preambula in normativni del Protokola št. 30 se spremenijo tako, da se nanašajo na Češko enako kot na Poljsko in Združeno kraljestvo.

Člen 3

Ta protokol je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije.

Smernice za stališče EU o mednarodni finančni podpori za ukrepanje proti podnebnim spremembam

1. Evropska unija **POUDARJA**, da je pri odzivanju na podnebne spremembe vzpostavljanje gospodarstev, ki proizvajajo manj toplogrednih plinov in so odporna na podnebne spremembe, v skupnem interesu vseh držav; to bo podlaga za trajnostni razvoj in energetska varnost. Za uspeh bodo potrebne močne zaveze in prizadevanja vseh držav.
2. Evropska unija **PONOVNO POUDARJA**, da bi morale vse države, razen najmanj razvitih, prevzeti svoj delež stroškov pri reševanju vprašanja podnebnih sprememb. **OPOZARJA** na sklepe Sveta iz marca 2009, v skladu s katerimi bi morale razvite države prevzeti vodilno vlogo in se zavezati k daljnosežnemu zmanjšanju emisij ter povečati svoje sedanje zaveze. Države v razvoju, zlasti gospodarsko naprednejše države, bi se morale zavezati, da bodo sprejele ustrezne blažilne ukrepe, ki bi odražali njihove skupne, vendar različne odgovornosti in zmogljivosti. V podporo tem zavezam, ki spodbujajo dodatna prizadevanja, bi bilo treba vzpostaviti učinkovito mednarodno strukturo za sodelovanje in ustrezno pomoč. Mednarodna podpora bi morala spodbuditi tudi prilagajanje podnebnim spremembam.

Ustrezno upravljanje financiranja obvladovanja podnebnih sprememb

3. Evropska unija **OPOZARJA**, da je namen financiranja prek trga ogljika in mednarodne javne podpore prispevati k cilju sporazuma iz Kopenhagna, tako da se zagotovijo učinkoviti in uspešni blažilni ukrepi in ukrepi za prilagajanje v državah v razvoju. Za to je potreben učinkovit institucionalni okvir za upravljanje, ki mora biti oblikovan, še preden se sredstva začnejo izplačevati. Prizadevanja bi morala temeljiti predvsem na celovitih nacionalnih strategijah.

4. Evropska unija OB SKLICEVANJU na sklepe Sveta iz marca in junija POUDARJA, da bi morali biti najpomembnejši elementi okvira za upravljanje financiranja blažilnih ukrepov naslednji:
- daljnosežni in odločno zasnovani načrti za rast ob nizkih emisijah ogljika (*Low Carbon Growth Plans – LCGP*), ki jih sprejmejo vse države, razen najmanj razvitih. LCGP bi morali vključevati opis trenutnih okvirov politike blažitve in energetske politike, vključno s predpisi in cenovno politiko. Razvite države bi morale predstaviti svoje načrte o izvajanju ciljev zmanjšanja emisij za celotno gospodarstvo in o zagotavljanju mednarodne podpore. Države v razvoju bi morale opisati, kako načrtujejo gibanje ravni emisij in njihovo zmanjšanje pod običajne vrednosti, določiti široka področja in vrste morebitnih ukrepov, sprejetih v ta namen, ter navesti, kaj nameravajo doseči z lastnimi in mednarodnimi sredstvi;
 - načrte, ki jih sprejmejo države, bi bilo treba na mednarodni ravni neodvisno tehnično oceniti. To bi pripomoglo k lažjemu dostopu do podpore za specifične ukrepe;
 - podpora za specifične nacionalno ustrezne blažilne ukrepe (*nationally appropriate mitigation actions – NAMA*) na sektorski ali programski ravni bi se zagotovila iz več dvostranskih in večstranskih virov. Skladnost in doslednost sistema podpore bi temeljila na merjenju, poročanju in preverjanju (*Measuring, Reporting and Verification – MRV*) blažilnih ukrepov ter na dveh nalogah na globalni ravni – evidentiranju ter usklajevanju podpore in blažilnih ukrepov:
 - ukrepe brez podpore bi lahko izmerili in jih preverjali na nacionalni ravni na podlagi mednarodno dogovorjenih standardov, o njih pa bi poročali na mednarodni ravni. ukrepe s podporo, povezane s trgov ogljika, bi bilo treba **izmeriti, o njih poročati in jih preverjati** na mednarodni ravni. Z merjenjem, in preverjanjem ukrepov s podporo ter poročanjem o njih bi preverjali, da financiranje in ukrepi v celoti prispevajo k uresničevanju zavez;

- Vsi blažilni ukrepi bi bili zabeleženi v **mednarodni evidenci**. LCGP in evidenca vseh ukrepov NAMA bodo zagotovili popolno preglednost okvira, ki podpira posamezne ukrepe NAMA;
 - **Funkcija usklajevanja**, ki omogoča pregled in zagotavlja usmeritve ter prispeva k razširjanju informacij, bi bila na voljo državam, ki predložijo NAMA za pridobitev podpore, pa tudi državam in institucijam, ki podpora nudijo. To bi olajšalo usklajevanje kompetenc in potreb ter izboljšalo splošen uspeh;
 - Upravljanje na svetovni ravni bi moralo temeljiti na načelih učinkovitosti in enakosti. Institucionalno utrjevanje globalnih nalog mora temeljiti na jasni ločitvi politične in operativne ravni, pri čemer smernice zagotavljajo na politični ravni, odločanje in izvajanje pa potekata na visoko strokovni tehnični ravni. Obema ravnema lahko svetujejo mednarodno priznani strokovnjaki. Na politični ravni je potrebna uravnotežena zastopanost;
 - Morebitne vrzeli in neravnovesja pri financiranju blažilnih ukrepov in ukrepov za prilagajanje bi moral ustrezen organ na visoki ravni spremljati in redno pregledovati.
5. Da bodo vsa prizadevanja pregledna, jih je treba spremljati na mednarodni ravni; mednje sodijo nacionalna prizadevanja, pridobitev izravnjav in javne podpore v razvitih državah, v državah v razvoju pa prizadevanja s podporo ali brez nje in zmanjšanje emisij na podlagi izravnjav.

6. Zlasti v naprednejših državah v razvoju bi bilo treba poskrbeti za učinkovit in nemoten prehod s projektno zasnovanih mehanizmov trga ogljika na sektorske mehanizme, saj brez tega ne bo mogoče zagotoviti obvladljivega upravljanja izravnalnih dobropisov v okviru povečanja finančnih tokov trga ogljika v države v razvoju; prispevalo bi tudi k trdnejši okoljski neoporečnosti, za države v razvoju pa pomenilo svobodnejše odločanje o tehnologijah in politikah pri ukrepanju na podlagi dobropisov. Za sektorske sisteme bi bilo treba določiti pragove in cilje za dobropise, ki bi odražali lastna ambiciozna prizadevanja v skladu s posameznimi zmogljivostmi držav. Ključnega pomena bi bilo mednarodno sodelovanje ter sistem za preverjanje, kako ambiciozni so ti pragi in cilji, in njihovo odobritev.

7. Evropska unija POUĐARJA, da bi mednarodno javno financiranje morale prispevati tudi k prilagajanju držav v razvoju, zlasti najrevnejših in najbolj ranljivih držav z omejenimi nacionalnimi zmogljivostmi, podnebnim spremembam. Vprašanja prilagajanja bi bilo treba učinkovito povezati z razvojnimi strategijami in nacionalnim načrtovanjem prek procesov in usklajevanja pod vodstvom držav. Finančna podpora za prilagoditev bi temeljila na teh nacionalnih strategijah in načrtih. Na mednarodni ravni bi bilo treba oblikovati splošne smernice, izvesti analize in poskrbeti za izmenjavo dobrih praks. Razvojno sodelovanje in zagotovitev naložb na podlagi uradne razvojne pomoči bi morala biti v celoti skladna z vzpostavitvijo gospodarstev, odpornih na podnebne spremembe, vsi ključni akterji v razvojnem sodelovanju pa bi morali v svoje ukrepe po potrebi vključiti podnebna vprašanja. Pri izvajanju mednarodne finančne in druge pomoči za ukrepanje proti podnebnim spremembam v državah v razvoju bi bilo treba v celoti izkoristiti sinergije ter spoštovati dogovorjene standarde o učinkovitosti pomoči. Pri zagotavljanju podpore državam v razvoju bi bilo treba v celoti izkoristiti izkušnje obstoječih institucij. Tudi poročanje o napredku pri prilagajanju bi moralo potekati pod vodstvom držav ob uporabi izboljšanih nacionalnih poročil.

Kritje dodatnih stroškov in zasebno financiranje

8. Evropska unija POU DARJA, da bi bilo treba razpoložljivo finančno pomoč postopoma povečevati v skladu z absorpcijsko sposobnostjo, obsegom prizadevanj ter razvojem in izvajanjem učinkovitega okvira vodenja. Prizadevanja držav v razvoju bi se morala povečevati skladno z njihovim razvojem in odražati razpoložljive možnosti blažitve posledic. Podpora za blažitev bo na voljo za specifične ukrepe, temelječe na ambiciozni celoviti strategiji države prejemnice.
9. Komisija v oceni potreb glede financiranja blažilnih ukrepov predvideva izvajanje stroškovno najučinkovitejših ukrepov. Evropska unija POU DARJA, da odločitev za ukrepe, ki niso stroškovno najučinkovitejši, ne bi smela negativno vplivati na ambicioznost prizadevanj za ublažitev posledic, dodatne stroške, ki bi pri tem nastali, pa bi morale kriti oblasti, ki take odločitve sprejmejo. Vse države v razvoju naj bi v srednjeročnem obdobju izvajale lastne blažilne ukrepe, ki bodo prinesli neposredne gospodarske koristi in neposredno prispevali k vzdržnemu razvoju, tudi z ukinitvijo subvencij za fosilna goriva in drugih spodbud za emisijsko preveč intenzivno proizvodnjo in potrošnjo. Da bi omogočili takšne spremembe politik, bo morda treba zagotoviti podporo pri krepitvi zmogljivosti.
10. Vse države bodo morale z izvajanjem ustreznih politik, ki med drugim spodbujajo naložbe, poskrbeti za zasebno financiranje. Evropska unija se v zvezi s tem ZAVEDA, kako pomembni so za države v razvoju delujoči finančni trgi in ustrezno poslovno okolje, saj omogočajo pridobivanje posojil za naložbe za zmanjšanje emisij, ter POTRJUJE, da lahko posojila mednarodnih institucij delujejo tudi kot katalizator.

11. Zasebno financiranje bodo spodbudili tudi razvoj širšega, likvidnega trga z ogljikom, ki bo temeljil na zanesljivih sistemih omejevanja emisij in trgovanja z njimi v državah v razvoju, reforma mehanizma čistega razvoja ter sektorski sistemi kreditiranja in trgovanja za ukrepe v državah v razvoju.
12. Evropska unija SE ZAVEDA, da sta razvoj učinkovitega trga ogljika in njegovo delovanje odvisna od daljnosežnosti blažilnih ciljev in načinov, ki jih bodo posamezne razvite države izbrale za zmanjšanje svojih emisij.

Mednarodno javno financiranje v srednjeročnem obdobju

13. Financiranje prek trga ogljika bi bilo treba nadzirati in priznavati ločeno, zanj pa ne more veljati, da prispeva k izpolnjevanju obveznosti glede javne finančne podpore, razen pri nabavi izravnalnih dobropisov, ki se ne uporabljajo za izpolnjevanje obveznosti glede količinskih omejitev emisij.
14. Z globalnim delitvenim ključem bi se celoten znesek zbranih sredstev povečal, saj bi se med drugim zagotovilo zaupanje v pravično razdelitev financiranja, hkrati pa bi se povečala globalna odgovornost in upoštevale spremembe v svetovnem gospodarstvu. Zagotovljena bi bila tudi stabilnejša podpora in merilo, na podlagi katerega se lahko preverja izplačevanje sredstev. Države v razvoju bi bile neto upravičenke v obsegu, ki bi bil med drugim odvisen od njihovih zmogljivosti in možnosti blažitve posledic.
15. Države bi morale svoje prispevke financirati na podlagi nacionalnih prednostnih nalog ter v skladu s proračunskimi okviri in nacionalnimi proračunskimi načeli. Uporabijo lahko prihodke iz posebnih virov, Uporabijo lahko prihodke iz posebnih virov, ki bi jih bilo treba priznati kot prispevke v okviru globalnega delitvenega ključa, kolikor se lahko ti prispevki nedvoumno pripišejo državi izvora.

16. Spoštovanje mednarodnih zavez glede financiranja bi morali spodbuditi z zanesljivim merjenjem in preverjanjem blažilnih ukrepov ter poročanjem o njih, spremljanjem in pregledovanjem prilagajanja ter redno revizijo.
17. Prispevki iz globalnih virov bi lahko dopolnjevali druge javne finančne prispevke, usmerjali pa bi jih prek globalnih računov. Zaradi izvajanja podpore, doseganja čim večje sinergije in omejitve upravnih stroškov bi morale finančne tokove prek globalnih računov upravljati obstoječe institucije. Takšno financiranje bi bilo lahko namenjeno predvsem zapolnitvi vrzeli v mednarodnem financiranju.
18. Da bi kar najbolj pospešili prizadevanja za blažitev posledic na svetovni ravni in zagotovili enakovredno obravnavo drugih virov emisij, Evropska unija POUDARJA, da je nujno treba poskrbeti za ustrezno globalno ureditev emisij na področju mednarodnega letalskega in pomorskega prometa, ki sicer še niso pravno urejene. Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO) in Mednarodna pomorska organizacija (IMO) sta ustrezen forum za oblikovanje globalnih okvirov na podlagi globalnih sektorskih ciljev Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC). Izhajajoč iz tržno osnovanih ukrepov in ob spoštovanju fiskalnih odgovornosti držav bi morali biti v teh okvirih vsi sektorji obravnavani na nevtralen način in brez izkrivljanja dejstev, da ne bi prišlo do selitve virov CO₂. Del morebitnih prihodkov bi bil lahko poleg tega uporabljen za ukrepe v zvezi s podnebnimi spremembami v državah v razvoju, s čimer bi se odražale različne okoliščine in zmogljivosti.
19. Vzpostaviti bi bilo treba izčrpno zbirko statističnih podatkov o financiranju in podpori obvladovanju podnebnih sprememb, najbolje s sedanjimi mehanizmi poročanja, kot je sistem Odbora za razvojno pomoč (DAC) pri OECD za spremljanje finančnih tokov v države v razvoju, vključno z uradno razvojno pomočjo, pri čemer bi morale sodelovati tudi države v razvoju. Statistični podatki bi morali biti popolnoma zanesljivi in pregledni, tako da bi bilo mogoče ugotoviti, če so prizadevanja za zmanjšanje revščine in uresničitev razvojnih ciljev tisočletja kakor koli ogrožena.

IZJAVA O IRANU

Evropski svet se še naprej odločno zavzema za diplomatsko rešitev vprašanja iranskega jedrskega programa in poziva Iran, naj pri tem dosledno sodeluje. Evropski svet ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi razvijanja iranskega jedrskega programa in dejstva, da Iran vztrajno odklanja izpolnjevanje svojih mednarodnih obveznosti. Zaradi nedavnega odkritja obrata pri mestu Qom, namenjenega bogatenju urana, je njegova zaskrbljenost še večja.

Evropski svet odločno poziva Iran, naj upošteva zahteve iz resolucij VSZN in dosledno sodeluje z IAEA, da se razrešijo vsa preostala vprašanja in se ponovno vzpostavi zaupanje v izključno miroljubno naravo iranskega jedrskega programa.

Evropski svet prav tako poziva Iran, naj se z IAEA dogovori o sistemu dobav jedrskega goriva za teheranski raziskovalni reaktor, kar bi pomenilo prispevek k vzpostavljanju zaupanja, obenem pa rešitev za potrebe Irana po radioaktivnih izotopih v medicinske namene.

Napredek pri reševanju iranskega jedrskega vprašanja bi omogočil boljše odnose med EU in Iranom ter s tem spodbudil obojestransko koristno sodelovanje na političnem, gospodarskem, varnostnem in tehničnem področju.

Evropski svet bo še naprej preučeval vse vidike iranskega jedrskega vprašanja, na podlagi dvotirnega pristopa pa bo odločil o nadaljnjem ukrepanju.

Evropski svet obžaluje ponavljajoče se kršitve človekovih pravic v Iranu. Globoko je zaskrbljen zaradi uporabe smrtne kazni, nasilnega zatiranja drugače mislečih in množičnih procesov zoper novinarje, zagovornike človekovih pravic in politične aktiviste, ki se dogajajo po iranskih volitvah.

Evropski svet poudarja, da je še naprej zaskrbljen zaradi položaja osebja predstavništva Evropske unije in evropskih državljanov v Iranu, ki so bili nedavno privedeni pred sodišče, in zahteva njihovo takojšnjo in brezpogojno izpustitev.

SEZNAM DOKUMENTOV ZA EVROPSKI SVET

- Poročilo predsedstva o napredku pri pripravah na začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe (dok. 14928/09)
 - Poročilo predsedstva Evropskemu svetu o Evropski službi za zunanje politično delovanje (EEAS) (dok. 14930/09)
 - Sklepi Sveta z dne 21. oktobra 2009 o stališču EU za konferenco o podnebnih spremembah v Kopenhagnu (dok. 14790/09)
 - Sklepi Sveta z dne 20. oktobra 2009 o izhodnih strategijah (dok. 14765/09)
 - Pismo predsednika Sveta (ECOFIN) o delu v zvezi s finančnim nadzorom (dok. 15099/09)
 - Poročilo o napredku v zvezi z energetske varnostjo (dok. 13068/2/09 REV 2)
 - Sklepi Sveta z dne 26. oktobra 2009 o strategiji Evropske unije za regijo Baltskega morja (dok. 15018/09)
 - Sklepi Sveta z dne 27. oktobra 2009 o Afganistanu in Pakistanu (dok. 14576/09)
 - Sklepi Sveta z dne 27. oktobra 2009 o krepitvi ukrepanja EU v Afganistanu in Pakistanu (dok. 14064/09)
-